

Ilyen volt a karácsony az adománygyűjtő szervezetek szemével

Kovács Bettina

Lassan visszakerülnek a dobozokba a karácsonyi díszek, a fa alól új helyükre kerülnek az ajándékok. Az ünnep élményeinek elraktározásakor érdemes áttekinteni, ki mit tett azért, hogy minél több rászorulónak legyen esélye a boldog karácsonyra. Országszerte sok szervezet és önkéntes dolgozott adománygyűjtéseken, megkerestünk közülük néhányat, hogy mondják el, hogyan szervezték az adománygyűjtést, mik a tapasztalataik.

Az adománygyűjtések szervezői egymástól függetlenül, de ugyanazon dolgoznak: vinni az ünnepi fényből a legelvezettebbeknek is. Az eljuttatása sok munka és tervezés, amelyet a szervezők mindenhol tapasztaltan kezelnek, ők tudják igazán, hogy hol-mire van szükség, ahogy azt is, mit jelentenek az adományok a fogadók számára. Megkértük őket, és ők meséltek nekünk – ezekről is.

A Cipősdoboz Akció szervezője, a Baptista Szeretetszolgálat, a Katolikus Karitás, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat, a Magyar Vöröskereszt, a Mikulásgyár, az Ökumenikus Segélyszervezet és az Üdvhadsereg válaszoltak a kérdéseinkre.

Hová ment az adomány?

A karitatív szervezetek igyekeznek mindenkit elérni, aki nehéz körülmények között él, és amennyire erőforrásaik engedik, tartós segítséget nyújtani nekik. Az adventi időszak adományaiból sok, a pártfogásukban álló rászorulóknak juttattak csomagokat, de mindig vannak olyanok, akik ekkor kerülnek a látóterükbe először. Ez különösen igaz a kifejezetten adventi programokra, mint a Cipősdoboz Akció és a MikulásGyár.

Forrás: unsplash.com

A *Cipősdoboz*hoz már a nyár folyamán érkeztek különböző intézményeken – családsegítők, alapítványok – keresztül is kérések, a *MikulásGyár*hoz pedig előre kell regisztrálni ahhoz, hogy adományban részesülhessenek. A *Vöröskereszt*nél előfordul, hogy a konkrét adományhoz keresik meg azt, aki a legjobban tudná hasznosítani. Az *Ökumenikus Segélyszervezet* menedékházakat, átmeneti szállásokat tart fenn, amelyek lakói hajléktalanok, bántalmazottak, és családok is lehetnek. Mindezek fenntartásához pénzádományokat várnak, de tüzfát és meleg ételt is osztanak a téli időszakban a befolyt összegből. Az idősek és nagycsaládosok mellett a *Máltai Szeretetszolgálat* látóterében is sok a hajléktalan, ezért a meleg ruhák, cipők elsősorban hozzájuk kerülnek, és nagy szükség is van az ilyen adományokra. Az *Üdvhadseregnél* a szociális intézmények ellátottjai mellett a gyülekezetek szegény tagjait is támogatják. Mindemellett hetente kapnak segélykérő leveleket, a feladóiaknak vagy személyesen, vagy postai küldeményel segítenek.

Minden szervezet nagy hangsúlyt fektet rá, hogy a valóban rászorulókhöz jussanak el az adományok, ehhez az előzetes listák összeállítása mellett a helyi szociális intézményekkel, önkormányzatokkal való együttműködés elengedhetetlen. Az önkéntesek helyismerete egészíti ki az intézményi tudást. A *Karitás* például több mint 10 000 önkéntessel együttműködve pontosan tudja, hogy kinek-mire van szüksége az adott közösségben.

Az Összkép a magyar társadalom és gazdaság működéséről szóló elemzések magazinja. Komoly elemző munkára épülő áttekintéseket készítünk, kutatások eredményeit foglaljuk össze és az országot jól ismerő vezetők, kutatók történeteit mutatjuk be arról, hogyan is működik a világunk. [Kövessen minket](#), iratkozzon fel [hírlevelünkre](#), ha szeretné mélyebben megérteni és felfedezni Magyarországot.

Szerény ünneplés

Az adományokkal nem csak tárgyakat és élelmiszert kaptak a rászorulók, hanem törődést és figyelmet is, ez sokszor legalább ugyanolyan fontos. A Karitás önkéntesei karácsonyi műsorokkal igyekeztek több meghittséget varázsolni az ünnepre, az ételosztás és ajándékozás is sokak karácsonyát tette széppé. Az Üdvhadserg és az Ökumenikusok is karácsonyoztak az intézményeik lakóival, ahol a finom ételek és ajándékok egy pillanatra feledtethetik a nehéz helyzetüket. Az Üdvhadserg tapasztalata az, hogy az egyébként magányos, magukra maradt emberek sokszor így is nehezen élék meg az ünnepet. Az Ökumenikusok bentlakói karácsonyi díszeket készítettek és összegyűjtötték a gyerekek kívánságait, ez alapján készülnek a névre szóló ajándéksomagok a vállalati partnerek segítségével.

Forrás: unsplash.com

A Vöröskereszt látóterében lévők nagyon szerényen ünnepeltek, ajándékhoz, sokszor meleg vacsorához is csak a segélyszervezetektől segítséget kérve jutnak. Sokak otthonában sem fűtés, sem szigetelés nincs, és a tartozások miatt a közműveket is kikapcsolták náluk. A Cipősdobozok szétosztásánál a Baptista Szeretetszolgálat sokszor szembesül azzal, hogy az a gyerekek egyetlen ajándéka, amit ők adnak.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat azon dolgozik, hogy minél közvetlenebbül szólítsa meg az adományozókat és személyesen segítsenek a lehető legtöbb nehéz helyzetbe jutottnak. Fontosnak tartják megmutatni, hogy az emberi kapcsolatok, közösségvállalás nem pótolható tárgyakkal, ajándékokkal, és a legnagyobb lehetőség a rászorulóknak számára a másik ember.

Adományozó bárki lehet

Az adventi időszakban az ország minden szegletében nagy az adományozási kedv, de az hogy hol, mivel tudnak hozzájárulni a gyűjtésekhez, függ az általános életszínvonalától. Budapesten többnyire magasabbak a bérek, mint az ország más részein, de ez nem jelenti azt, hogy csak a fővárosból érkeztek hasznos adományok. A MikulásGyárnál az a tapasztalat, hogy a vidékiek sokszor jobban tudják, hogy mire van szükség egy nélkülöző családban, kevésbé ajándékoznak például plüssmackókat. Az Üdvhadseregnél úgy látják, hogy a vidék ereje a személyes, közösségi kapcsolatokban van, amit a Karitászműködése is megerősít. Ők a folyamatos kapcsolattartásban hisznek, önkénteseik országos jelenlétével biztosítják, hogy legmegfelelőbbben tudják segíteni a rászorulókat egész évben.

Sok lehetőség van szűkebb pénztárcával adományozóvá válni, lakóhelytől függetlenül is. Az adományvonalak például 250-500 forintos összegekért hívhatóak egész évben. A tartós élelmiszerek között vannak olcsóbbak, ezekből sokan vásároltak olyanok, akik maguk is tudják mekkora érték lehet egy kiló liszt - ők ezért adakoznak.

A pénz és tartós élelmiszer mellett nagy érték minden szervezet számára az önkéntes munka, volt feladat a dolgos kezeknek bőven. A MikulásGyár önkénteseihez a Vöröskeresztől is besegítettek, a könyveket, élelmiszereket és játékokat együtt válogatták ki. Az önkéntesek a Karitásznál személyesen vitték házhoz az adományokat, így például az idős, magányos emberek érezhetik a gondoskodást, ha csak rövid időre is.

Kortól független a segítő szándék, a legapróbbaktól a legidősebbekig minden korosztály részt vett az adventi adományozásban. Sok család adakozott, az Üdvhadsereg és az Ökumenikusok megfigyelése szerint általában a nők döntésére. A gyerekek számára jó példa ez az időszak a szolidaritásra és figyelmességre, a MikulásGyárhoz sok játék érkezik tőlük.

Forrás: unsplash.com

Időszakos jelleg

A karácsonyi időszakban nyitottabbak az emberek, jobban figyelnek egymásra, így a hátrányos helyzetűekre is. A segélyszervezeteknél ezért a karácsonyi adománygyűjtés nagy szerephez jut, a Vöröskeresztnél például a nem kiemelten karácsonyi adománynak szánt élelmiszereket, tárgyakat tartalékolják, hiszen az ünnepek elteltével nem szűnnek meg a problémák. Az Ökumenikus Segélyszervezetnél ebben az egy hónapban akár annyi pénz is összegyűlhet, mint a másik 11 hónapban. Mindenki számára fontos lenne, hogy egész évben érkezzenek az adományok, hiszen a

karitatív szervezetek 365 napban próbálják a lehető legjobban ellátni a pártfogoltjaikat, és segíteni nekik a talpra állásban.

Az időszakiság ellenére az is igaz, hogy fejlődik az adományozási kultúra Magyarországon, a megkérdezett szervezeteknek jó tapasztalatai vannak ezzel kapcsolatban. Évről-évre nő a résztvevők száma, a Cipősdoboz például szájhagyomány útján vált népszerűvé, mivel szinte promóciós költségek nélkül indult az akció. Azóta a jó példa többeket is megérintett, ami kulcs lehet az adománygyűjtések fejlődésében.

A kötelező közösségi szolgálat és az egyre gyakoribb vállalati önkéntesnapok is erősítik az adakozási kedvet. Sokan válnak elkötelezett támogatóvá megismerkedve a szervezetek munkájával sokan válnak elkötelezett támogatókká. Egyre több az adományozási forma az interneten, a bevásárlóközpontokban, ez is megkönnyíti a jó szándékú emberek dolgát.

Azt máig sokszor nyomatékosítaniuk kell a segélyszervezeteknek, hogy csak jó állapotú, működő és használható tárgyakat adományozzanak, ugyanakkor egyre inkább megtanulják az emberek, hogy mit érdemes adni, mire van igazán szükség. Elkezdett erősödni a társadalmi felelősségvállalás gondolata, amire a szeretet ünnepe körül nagy szükség van. A saját ünnepünk is teljesebb, ha a lehetőségeinkhez mérten teszünk érte, hogy valakinek étel kerüljön az asztalára, vagy egy mesekönyv a talán csak képzeletbeli fa alá.

Külön köszönet illeti a cikk elkészítésében nyújtott sok segítségért Puskás Zsuzsát!

2019. január 4.